

Mitä jäi rysään?

Perämeren rannikon Kalaleaderin
loppuraportti 2015–2020(-2022)

1. Perämeren rannikon kalatalousryhmä

Kalatalousryhmän toiminta-alueeseen kuului Perämeren rannikko Kokkolasta Tornioon. Perämeren rannikon kalatalousstrategia oli valmisteltu alhaalta ylöspäin ja siinä oli huomioitu alueen toimijoiden näkemyksiä alansa kehittämiseksi. Kalatalousstrategiaa hallinnoi Oulun Seudun Leader. Mukana toteutuksessa ovat myös muut alueen Leader-ryhmät; Outokaira Tuottamhan, Peräpohjola, Nouseva Rannikkoseutu, Rieska-Leader ja Pirityiset.

Perämeren kalatalousryhmä nimettiin Oulun Seudun Leader ry:n vuosikokouksen yhteydessä. Alueen toimijoista koottu, monipuolisen kokemuksen omaava kalatalousryhmä on tärkeä verkosto, jonka kautta paikallisten toimijoiden näkemykset ja kokemusten vaihto siirtyvät eteenpäin. Kalatalousryhmässä on kalastajien, kalanjalostajien, kalankasvattajien sekä kuntien ja yhteisöjen edustajia. Ryhmä toimii Oulun Seudun Leaderin hallituksen alaisena työryhmänä. Ryhmä voi tarvittaessa antaa lausuntoja hallinnon suuntaan ja viedä näin yhteisiä asioita eteenpäin. Kalatalousryhmä seurasi strategian toteutumista ja päätti rahoitettavista hankkeista. Kalatalousryhmän rahoituskehyksestä rahoitettavassa aktivointihankkeessa aktivoitiin toimijoita ja vietiin alueelta nousseita tarpeita eteenpäin. Kalatalousryhmän rahoituskehyksestä voitiin rahoittaa mm. kehittämishankkeita, koulutusta ja opintomatkoja. Kalatalousryhmän asema hankkeiden rahoittajana on melko autonominen. ELY-keskus voi evätä hankkeiden rahoituksen vain laillisuustarkastelun perusteella. Hankkeen tuli myös sopia kalatalousstrategian tavoitteisiin. Kalatalousryhmän kokoonpanot kaudella löytyvät raportin lopusta.

1.1. Kalatalousohjelma

Perämeren rannikon kalatalousohjelma laadittiin kaudelle 2015-2020. Perämeren rannikon kalatalousohjelman kokonaisrahoitus EU:n ja valtion osalta oli koko kaudelle 2015-2020 (-2022) 875 000 €. Kalatalousohjelmasta rahoitetut hankkeet sisälsivät EU:n ja valtion rahoitusta sekä kuntien ja hakijoiden yksityistä rahoitusta. Muulla kuntarahoituksella, joka oli koko kaudelle 133 000 €, katettiin hallintoon ja kalatalousryhmätoimintaan liittyviä kuluja. Kalatalousryhmälle osoitetuista varoista rahoitettiin elinkeino-kalatalouden yleishyödyllisiä kehittämis- ja investointihankkeita sekä yritysten kehittämishankkeita. Aktivointityön tuloksena hankkeita ohjattiin myös muihin rahoituslähteisiin. Kalatalousohjelmaa toteutettiin lopulta vuoden 2015 loppupuolelta lähtien aina 2022 loppuun saakka uuden kauden venymisen takia. Uusi kausi vuosille 2021-2027 alkoi 2022 puolella välissä, mutta vanhan kauden viimeiset hankkeet kestivät 2022 loppuun asti.

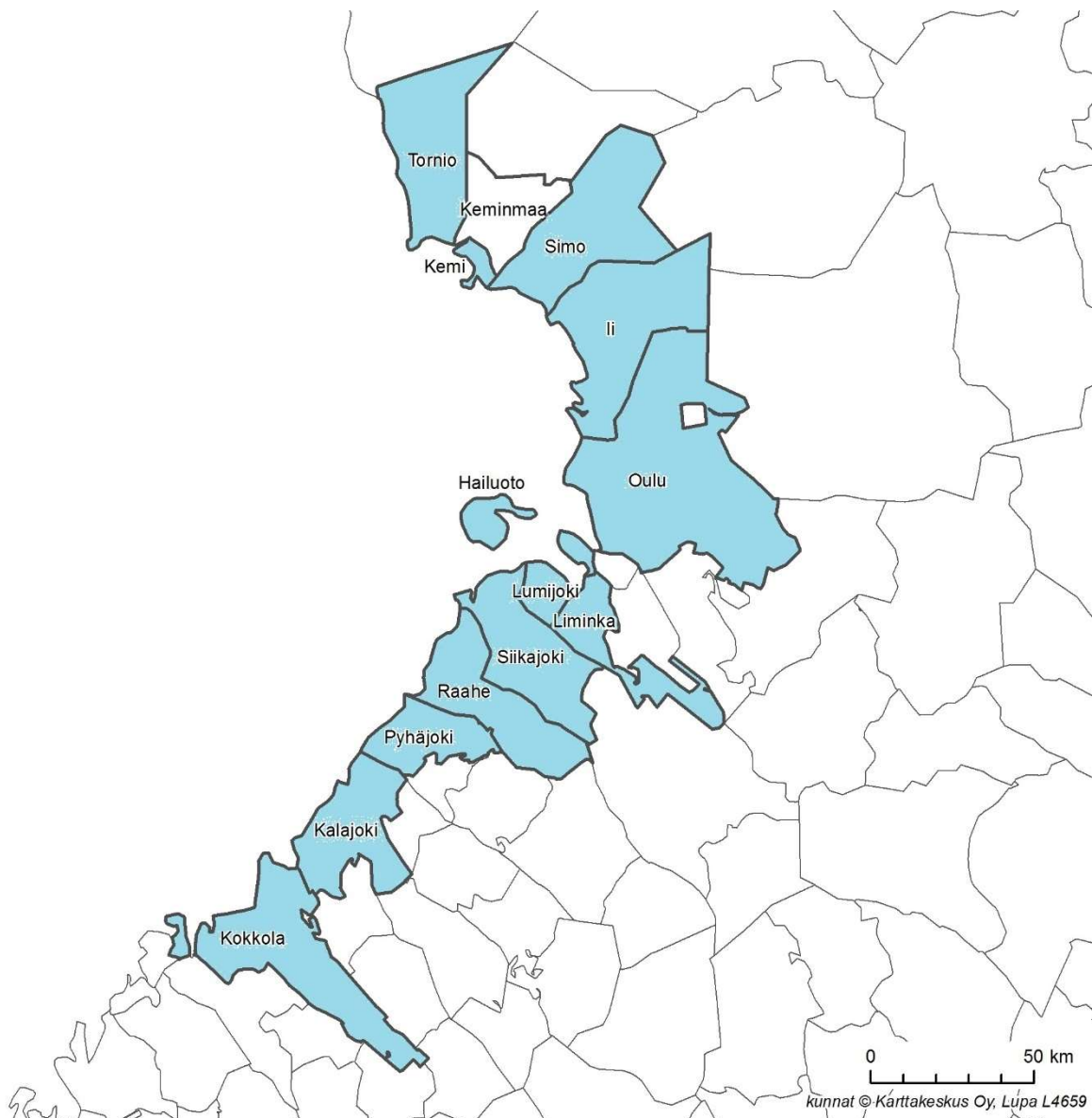
Perämeren rannikon kalatalousstrategia 2015-2020 kattoi Perämeren rannikkoalueen kunnat Kokkolasta Tornioon. Strategiaa toteutettiin seuraavien kuntien alueella: Kokkola, Kalajoki, Pyhäjoki, Raahe, Siikajoki, Lumijoki, Liminka, Hailuoto, Oulu, Ii, Simo, Kemi ja Tornio (kuva 1). Perämeren rannikon kalatalousstrategian toiminta-alue on yhteneväinen Perämeren Kalatalousyhteisöjen Liitto ry:n kanssa. Tämän ansiosta alueella oli jo valmiiksi edellytyksiä tehdä yhteistyötä ja verkostoitua eri toimijoiden kanssa. Perämeren kalatalousstrategian toiminta-alueella on niin ammattikalastajia kuin runsas joukko myös sivutoimisia kalastajia.

Kattavan kalasatamaverkoston ansiosta alueelta löytyi edellytyksiä ammattikalastuksen ja kalatalouden kehittämiseksi. Alueella on myös huomattavan paljon kalanjalostusalan toimijoita ja kalanviljelytoimintaa. Kaupallista kalastusta harjoitetaan pitkin Perämeren rannikkoa. Koko alueella rekisteröityneitä kaupallisia kalastajia on noin 700, joista vajaa puolet toimii aktiivisesti. 1-ryhmän kaupallisia kalastajia (kalastustoiminnan liikevaihto ylittää 10 000€ vuodessa) on noin 80. Perämeren rannikon kunnissa toimii kymmenkunta merkittävää kalanjalostusyritystä, joiden yhteenlaskettu liikevaihto on noin 210 miljoonaa euroa ja ne työllistävät yli 400 henkilöä. Vesiviljely yrityksiä on kolme. Kasvatuspaikat ovat Kuivaniemen

Vatungissa ja Haukiputaan Martinniemessä. Perämeri soveltuu erinomaisesti kalankasvatukseen ja viljelymäärät lisääntyivät merkittävästi Martinniemen 1 miljoonan kilon luvan myötä.

Strategian tavoitteina olivat rannikkokalastuksen ja kalatalousalan kehittäminen sekä kalan kysynnän kasvattaminen ja kalatalousalojen esille tuominen. Tavoitteiden saavuttamiseksi keskityttiin neljään painopisteeseen:

- Rannikkokalastuksen kehittäminen
- Kalasatamien käyttö ja kalan laadun parantaminen
- Osaamisen parantaminen ja uudet kalastajat
- Markkinointi, verkostoituminen ja yhteistyön lisääminen

Kuva 1. Perämeren rannikon kalatalousstrategian toiminta-alue 2015-2020.

2. Perämeren rannikon kalatalousryhmän ohjelman toimeenpano

2.1. Aktivointi

Perämeren rannikon kalatalousstrategiasta kehyksestä rahoitettiin kaksi aktivointihanketta, jonka avulla oli palkattu työntekijä aktivoimaan alueen toimijoita ja toteuttamaan strategian tavoitteita. Paikallisen strategian mukaisesti aktivaattorin päätehtävä oli synnyttää hankkeita, joissa kehitetään paikallista kalataloutta. Aktivointihankkeiden keskeisimpiä tehtäviä on saada alueen kalatalouselinkeinon parissa toimivat mukaan osallistumaan strategian toimenpiteiden toteutuksiin omilla hankkeillaan. Aktivaattori neuvoi ja opasti hankehakijoita niin EMKR:n kuin muidenkin rahoituslähteiden kautta rahoitettavissa hankkeissa. Aktivaattori yhdessä kalatalousryhmän kanssa vahvisti yhteistyötä toimijoiden kesken, suunnitteli ja käynnisti toimenpiteitä joko omina hankkeinaan tai normaalina toimintana sekä laati strategian tavoitteiden kannalta keskeisin selvityksiä. Toimintatavan avulla pyrittiin vähentämään tai helpottamaan hanketoimijoiden byrokratiaa.

Käytännössä aktivaattori toimi kalatalousryhmän sihteerinä ja hakkeiden esittelijänä, liikkui toimijoiden parissa, antoi yritysneuvontaa yritysten kehittämiseen ja kannattavuuden parantamiseen liittyen sekä keskusteli kehittämistarpeista, ohjasi tarpeita hankkeiksi tai vei suoraan käytäntöön kentältä tulevia kehittämisideoita. Työssä etsittiin ja aktivoitiin hanketoimijoita ja kumppaneita, joille kerrottiin hanketoiminnasta, rahoitusmahdollisuuksista, avustettiin hankkeen luomisessa ja rahoituksen hakemisessa. Palveltavia toimialoja olivat erityisesti kalastus, kalankasvatus, kalanjalostus ja tukkukauppa sekä matkailu. Tyypillisissä kehittämishankkeissa etsittiin uusia menetelmiä, luotiin tuotteita, edistettiin kauppaa ja logistiikkaa tai ratkottiin alaa vaivaavia epäkohtia.

Kalatalouden yrittäjiä aktivaattori palveli monipuolisella neuvonnalla. Suurin osa neuvonnasta oli EMKR-tukiin liittyvää investointitukineuvontaa. Neuvonta saattoi joskus olla hyvinkin kattavaa, sisältäen investointien ja toiminnan suunnittelua, tarjousten hakua, tukihakemusten täyttämisen avustusta, muuta rahoituksen suunnittelua ja tukien maksatuksen avustamista. Muita yleisiä neuvonnan kohteita olivat kaikki byrokraatiaan liittyvät. Kalastajien osalla rekisteröinti, veneen rekisteröinnit ja veroasiat. Näiltä osin neuvonta sisältää usein oikean tiedon hakemista viranomaislähteistä. Kuntien suuntaan neuvottiin ja tiedotettiin esimerkiksi kalasatamien ja purkupaikkojen kehittämistarpeista ja investointitukien hakumahdollisuuksista. Mahdollisia asiakkaita olivat esimerkiksi kunnat, kuntien omistamat yritykset, yhdistykset ja oppilaitokset. Kuntien yrityksistä yleisimpiä ovat yksittäisten kuntien yksin tai yhdessä omistamat kehittämisyritykset, sekä esimerkiksi satamayhtiöt. Yhdistyspohjalla toimivia tai sellaisiin verrattavia ovat esimerkiksi kalatalouskeskukset, osakaskunnat, kalatalousalueet ja kalastajaseurat ja -järjestöt.

Aktivaattori koordinoi erilaisia koulutuksia, seminaareja ja opintoretkeä. Myös strategiasta ja muista rahoitusmahdollisuuksista sekä kalatalousalaa koskevista keskeisistä toimista tiedottaminen kuuluivat aktivaattorin työkenttään. Aktivaattori toimii yhteistyössä ELY-keskusten kanssa tiedottaen alueen yrittäjiä ajankohtaisista asioista ja välittäen toimijakentän kuulumisia ELY-keskukseen. Aktivaattorilla oli myös viestintäkanavat suoraan Maa- ja metsätalousministeriöön. Toisinaan aktivaattori toimii myös asiantuntijana alueen kalatalouteen liittyvissä asioissa tai auttaa tavoittamaan oikeita osajia. Asiantuntijarooli ilmenee erilaisten esitelmien, puheiden ja muiden esiintymisten yhteydessä tai esimerkiksi aluesuunnittelu- tai strategiaprosesseissa, joihin kaivataan alan ja alueen kokonaiskuvaa. Aktivaattori toimii myös yrittäjien yhdyshenkilönä kuntiin ja viranomaisiin päin. Aktivaattoreina kalatalousohjelman kaudella 2015-2020 (-2022) toimivat Eero Hiltunen (2016), Iiro Majuri (2017-2021) ja Mikko Tenhunen (2022). Kauden alussa ja aktivaattorien vaihtumisien välissä tehtävässä toimi Piia Karttunen omien tehtävien ohessa.

2.2. Tiedotus

Ohjelmakauden alussa tiedotettiin mahdollisimman laajasti rahoitusmahdollisuuksista eri viestintävälineitä hyväksi käyttäen. Pohjois-Pohjanmaan Leader-ryhmien yhteinen nettisivusto toimi koko ohjelmakauden viestintävälineenä alueellisesti ja lisäksi jokaisen Leader-ryhmän omilla nettisivuilla tiedotettiin asioista. Kalatalousryhmä ja yhteistyökumppanit alueella ovat tärkeitä viestin viejiä paikalliselle tasolle. Tärkeää oli alkukaudesta myös säännöllinen postin kautta toimiva viestintä (esitteet, lehtiset) paikallisille toimijoille, koska osa ei käytä sähköisiä viestintävälineitä. Lähetetty uutiskirje (postitse) kaikille alueen kaupallisille kalastajille alku kaudesta. Kirjeessä kerrottiin kalatalousryhmän toiminnasta ja rahoitusmahdollisuuksista, sekä yleisesti EMKR-rahaston tukimahdollisuuksista kalastajille. Kauden aikana pidettiin useita tilaisuuksia, missä kalatalousryhmän toiminnasta kerrottiin. Lisäksi on tehty ja painettu "Lähikalaa Perämerestä" esite, jota on jaettu useissa eri tilaisuuksissa. Järjestetty Kalailtoja eri puolilla aluetta, joissa on tiedotettu kalastajia ajankohtaisista asioista, kerrottu heille rahoitusmahdollisuuksista sekä mietitty tarpeellisia kehittämishankkeita ryhmissä. Esitelty kalatalousryhmän toimintaa Kokkolan kalamarkkinoilla ja Iin Lohimarkkinoilla. Oltu mukana järjestämässä EMKR-tilaisuuksia ja tiedotettu niissä kalastajia. Tiedotettu ja aktivoitu kalatalousalan yrittäjiä hakemaan koronatukea.

Kauden puolivälissä kalatalousryhmälle perustettiin nettisivut sekä Facebook-sivut viestintään, Perämeren rannikon Kalaleader ja Lähiruokaa Perämerestä. Nettisivuja päivitetään säännöllisesti ja facebook-sivuilla on hyvin seuraajia. Verkkosivuilta löytyy perustiedot Kalaleader-toiminnasta ja hankkeiden rahoituksesta, tietoa Kalaleaderin rahoittamista hankkeista sekä yleistä tietoa Perämeren rannikon kalataloudesta. Kalaleaderin Facebook-sivuilla jaetaan ajankohtaista tietoa Kalaleaderin tapahtumista, tilaisuuksista ja muista Kalaleaderin tärkeistä asioista. Seuraajia oli 591 vuoden 2022 lopussa. Lähiruokaa Perämerestä Facebook-sivu on tarkoitettu kaikille, joita kiinnostaa miten paikallinen kala päätyy merestä ruokalautasille asti. Sivulla jaetaan postauksia esimerkiksi ammattikalastajien arjesta, kalatapahtumista ja uusista avauksista, jotka liittyvät kotimaisen kalan käyttöön. Välillä sivuilla jaetaan myös yleisemmin alueen kalatalouteen liittyviä asioita. Seuraajia oli 754 vuoden 2022 lopussa. Toimijoita tiedotettiin sähköpostilla säännöllisesti. Alueen kuntia on tiedotettu sähköpostitse sekä tapaamisten yhteydessä kalatalousryhmän toiminnasta sekä yleisesti EMKR-rahaston tukimahdollisuuksista. Kuntia on tiedotettu ja aktivoitu hakemaan rahoitusta määräaikaista kalasatama hausta. Alueen Leader-ryhmiä tiedotettu tapaamisten yhteydessä ja sähköpostitse kalatalousryhmän toiminnasta ja rahoitusmahdollisuuksista. Loppukaudesta säännöllisesti ilmestyvät kalakuulumiset julkaistiin Oulun Seudun Leaderin uutiskirjeessä, joka leviää sähköpostilla ja löytyy nettisivuilta.

Menneellä kaudella on annettu lausuntoja koskien elintarvikelain kokonaisuudistusta ja asetusluonnosta kaupallisen kalastuksen saalisilmoituksessa annettavista tiedoista. Tietoa on myös välitetty Pohjois-Pohjanmaan liittoon ja Lapin liittoon Perämeren alueen kaupallisesta kalastuksesta ja vesiviljelystä. Suunnittelijoille muun muassa tuotettu kartta, johon Perämeren pyyntiruudut on pisteytetty tärkeimpien saalislajien pyyntimäärien mukaan. Lisäksi on annettu tietoa Perämeren alueen kaupallisesta kalastuksesta Yhteishyvä -lehden juttuun sekä välitetty Lukelle tietoa hyljekalteen toimivuudesta norppien pääsyn estämiseksi rysiin.

Kalatalousryhmä kokoontui useamman kerran vuodessa ja sai siten säännöllisesti tietoa strategian toteutumisesta, hankeideoista, varojen käytöstä ja ajankohtaisista asioista. Muutenkin ryhmän jäsenten kanssa pidettiin tiiviisti yhteyttä alan asioihin liittyen. Leader-ryhmiä tiedotettiin säännöllisesti kalatalousryhmän toiminnasta palaverien yhteydessä ja myös hallituksien kokouksissa. Viestinvaihtoa hoidettiin aina tarvittaessa sähköpostitse ja keskustelemalla. Oulun Seudun Leaderin hallitukselle raportoitiin säännöllisesti kalatalousryhmän toiminnasta. Alueen kuntiin oltiin säännöllisesti yhteydessä ja raportoitiin toiminnasta sekä kuntarahan käytöstä. Alueen ELY-keskuksien kalatalousyksiköitä tiedotettiin toiminnasta säännöllisesti.

Lisäksi on osallistuttu erinäköisiin tapahtumiin. On osallistuttu Oulun ammattikorkeakoulun järjestämään LIKIS-tapahtumaan useamman kerran. Siellä on organisoitu "Kalatori", jossa paikalliset kalastajat myivät itse pyydettyä kalaa. Myös kalatalousryhmä oli paikalla kertomassa Perämeren kalastuksesta. On pidetty elinkeinokalatalouteen liittyvää Kalavisaa, johon osallistui lähes sata vierailijaa. Myös koululaistapahtumiin on osallistuttu Oulussa. Kalatalousryhmän pisteellä maistatettiin alakoululaisille vähemmän tunnettuja kalatuotteita.

2.3. Yhteistyö ja verkostoituminen

Alueen toimijoista koottu kalatalousryhmä oli tärkeä verkosto, jonka kautta paikallisten toimijoiden näkemykset ja kokemusten vaihto siirtyvät eteenpäin. Kalatalousryhmä voi myös tarvittaessa antaa lausuntoja hallinnon suuntaan ja viedä näin yhteisiä asioita eteenpäin. Perämeren kalatalousyhteisöjen liitto ry on tärkeä yhteistyökumppani ja myös mahdollinen hanketoimija alueella. Alueen kalatalouden asiantuntemus on siellä vahvaa ja liiton kautta on myös mahdollisuus viestiä eri asioista kentän suuntaan. Myös ProAgrian kalatalousneuvonnan kautta tavoitetaan toimijoita sisämaassa ja etenkin hyviä käytäntöjä voidaan siirtää laajemmallekin alueelle yhteistyössä. Alueen Leader-ryhmät tekevät jo nyt paljon yhteistyötä keskenään ja strategia oli kaikkien ryhmien hyväksymä. Leader-ryhmien tietämys oman alueensa toimijoista on arvokas lisä myös kalatalousryhmän toimintaan. Leader-ryhmiä tiedotettiin säännöllisesti kalatalousryhmän toiminnasta ja hankeasioita viedään tarvittaessa yhdessä eteenpäin. Strategiaa toteutettiin yhdessä alueen kuntien kanssa ja siksi yhteistyö ja säännöllinen viestintä oli tärkeää myös kuntien suuntaan. Kunnat toimivat myös hankehakijoina ja hankevalmistelua toteutettiin tiiviissä yhteistyössä. ELY-keskuksista läheisesti toimintaan liittyvät Lapin ja Pohjanmaan ELY-keskukset ja yhteistyö jatkuu tiedotuksen ja rahoitusneuvonnan puitteissa.

Suomen kaikki kalatalousryhmät ovat tehneet tiivistä yhteistyötä jo edellisen ohjelmakauden ajan ja tapaamiset toimijoiden kesken ovat olleet säännöllisiä. Tämä jatkui entistä monipuolisempina, kun kansallinen verkostoyksikkö otti ohjelmakaudella myös kalataloustoimijat mukaan toimintaansa. Kansallinen verkostoyksikkö valitettavasti loppui kauden alussa henkilövaihdosten takia. Suomen aktivaattorien ensimmäinen tapaaminen järjestettiin menneellä kaudella ja ollut jatkuvaa siitä lähtien. Aktivaattoripäiviä järjestettiin eri puolilla Suomea ja aktivaattoripäivät kokoontuivat kerran Perämerellä. Vierailun aikana käytiin Hätälä Oy:ssä, Hailuodon Marjaniemen kalasatamassa tutustuminen paikallisiin kalastajiin ja toimintatapoihin, tutustuminen vaellussiian hoitotyöhön Iin Rantakestilän hautomossa, vierailu Laitakarin kala Oy:ssä, Simon ammattikalastukseen ja hylkeiden metsästyksen tutustuminen Simossa. Tärkeä tiedonvälityksen kanava on oma aktivaattorien kollegio, joka pitää aktiivisesti yhteyttä sähköisten kanavien ja säännöllisten keskinäisten tapaamisten avulla.

Suurin osa huolenaiheista ovat yhteisiä ja niitä on viety eteenpäin yhteistyössä. Alueiden toimijat ovat vierailleet toistensa luona tutustumassa hyviä käytäntöjä oppimassa. Maa- ja metsätalousministeriön luonnonvaraosaston kanssa on ollut hyvä keskusteluyhteys ja sen toivotaan myös jatkuvan tulevalle ohjelmakaudella. Alueella toimiva aktivaattori on tärkeä keskustelukumppani alueen toimijoiden ja virkamiesten välillä vie viestiä molempiin suuntiin. Lisäksi eurooppalainen yhteistyöelin Farnet järjesti laajempia koulutustilaisuuksia 1-2 kertaa vuodessa.

3. Toiminnan tulokset

3.1 Neuvonta ja aktivointi

Neuvonta- ja aktivointityö oli tärkeä osa Kalaleader-strategian toteuttamista. Tämä työ hoidettiin Oulun Seudun Leaderin hallinnoimilla hankkeilla. Neuvonnan piirissä olivat lähes kaikki alueen 1-ryhmän kaupalliset kalastajat, suuri määrä 2-ryhmän kaupallisia kalastajia, suurin osa alueen muista elinkeinokalatalouden yrityksistä kalan jalostus ja kalan kasvatusta, alueen kunnat, kalatalouden kehittämishankkeiden toteuttajat sekä monia muita tahoja. Neuvonnan aiheet vaihtelevat suuresti ja usein neuvontatyöhön liittyy asioiden selvittämistä verkostoja hyödyntämällä. Tyypillisimpiä aiheita olivat investointien toteuttaminen ja niiden rahoitusmahdollisuudet sekä kalastukseen ja omanvalvontaan liittyvä lainsäädäntö. Erittäin tärkeänä osana neuvontaa on myös käytäntöjen ja menetelmien jakaminen muilta alueilta. Yleisesti erityisesti kalastajien välistä yhteistyötä parantavia toimia ovat olleet esimerkiksi "Kalaillat" ja opintomatkat. On järjestetty "Innovaatioilta" kaupallisille kalastajille, jossa vapaamuotoisesti mietittiin keinoja alan kehittämiseen. Aktivaattori on pitänyt tiiviisti yhteyttä mm. alueen Leader-ryhmiin, muihin kalatalousryhmiin sekä alueen kuntiin edistäen yhteistyötä. Kalatalousryhmätoiminta toi kala-alalle mahdollisuuden kehittää alueen sisäistä ja alueen ulkopuolella tapahtuvaa yhteistyötä.

Kehittämishankkeissa tietojen välittäminen kalastajalta toisille toi mukanaan uusia yhteistyömuotoja, jotka jatkuivat hankkeiden päätyttyä. Tätä osaltaan tuki ja edisti opinto- ja tutustumismatkat, joissa pääpaino oli ammattimaisen kalastuksen kehittämisessä. Työssään aktivaattori hankkii ja levittää jatkuvasti tietoa liittyen uusiin käytäntöihin ja menetelmiin. Nämä liittyvät esim. pyydyksiin, hylkeenpyyntimenetelmiin, kalan jalostukseen, jalostuksessa käytettäviin laitteisiin jne. jne. Tiedon jakaminen on johtanut muun muassa lukuisiin investointeihin, joista osaan on haettu myös tukea EMKR:stä. Tärkeä osa uusien käytäntöjen ja menetelmien levittämistä alueelle ovat kalatalousryhmän järjestämät opintomatkat. Niitä on järjestetty mm. Kerimäen kalatalolle, Kuusamon kalatalolle, Kuhmoon sekä Pohjois-Tanskaan. On vaikea sanoa, mitä konkreettisia käytäntöjä niiden myötä on otettu käyttöön, mutta esimerkiksi opintomatkojen suorana seurauksena kurenuottakalastusta on kokeiltu Hailuodon merialueella sekä on piirretty ja tehty uusi troolimalli maivan kalastukseen. Erityisesti panostettu tiedon levittämiseen vähemmän hyödynnettyjen kalalajien hyödyntämisen osalta. Kalastajat, jalostajat ja kauppiat ovat hyvin kiinnostuneita esim. särjen ja norssin hyödyntämisestä, mutta ainakaan vielä tästä ei ole seurannut suurempia uusia investointeja tai käytäntöjä. Työtehosteuran kanssa tehty yhteistyö kalastusalueen turvallisuus ja ergonomian hankkeen puitteissa, jossa heille on toimitettu tietoa alueen kalastuksesta ja kalasatamista sekä autettu rekrytoimaan yhteistyökäyttäjät hankkeeseen. Norssin kalastuksen pyyntimenetelmiä on selvitetty Saaristomerellä ja Selkämerellä ja tietoa jaettu Perämeren kalastajille. Hyljekarkoittimien toimintaa on selvitetty Suomessa ja maailmalla ja välitetty tietoa kalastajille ja kalankasvattajille. Yhteistyö Hätälä Oy:n "Kalastajalle kiitos" kampanjan kanssa, jossa Kampanjan tuotot lahjoitetaan kaikille Suomen kalatalousryhmille ja ryhmät kohdentavat rahat edelleen elinkeinon kehittämiseen.

Kauden alussa on järjestetty kysely alueen toimijoille. Kohderyhmänä Kalatalousryhmän toiminta-alueen kaupalliset kalastajat, kalan jalostusyritykset, vesiviljely-yritykset, Leader-ryhmät, kunnat ja muut sidosryhmät. Palautekysely lähetettiin 152 henkilölle ja saatiin vastaus 55 henkilöltä. 49% vastaajista edusti kaupallista kalastusta, seuraavaksi eniten vastaajissa oli kunnan edustajia 17%. Yleisarvosanaksi kalatalousryhmän tiedottaminen sai 3.9, asteikolla 1-5. Suurin osa vastaajista (89%) saa tietoa sähköpostitse. Seuraavaksi eniten vastaajat saavat tietoa suoraan aktivaattorilta (53%) ja osallistumalla tilaisuuksiin (40%). Toiminnan laatua kysyttiin 6 mittarilla, joissa jokaisessa oli asteikko 1-5. Aktivaattori on hyvin tavoitettavissa (4.5), neuvonnan laatu oli hyvää liittyen EMKR-tukiin (4.1) sekä muihin asioihin (3.9), kalatalousryhmän tiedottaminen hyvää (3.9), hankkeiden vaikuttavuudessa (3.6) ja hankkeiden rahoituksen kohdentuminen alueellisesti tasapuolisesti (3.4) oli parannettavaa. Kehittämistoiveista nousivat esiin kalan

käytön edistämiseen liittyvät toimet. Tähän liittyviä toiveita tuli yhteensä 4kpl. Myös nuorten alalle houkuttelemiseksi kaivattiin toimia. Niitä tuli yhteensä 3kpl. Lisäksi toivottiin mm. rysin valmistuskurssia, kalankäsittelytilojen kehittämistä, kalaöljyn puristamoa yms. Kyselyssä kysyttiin myös kalatalousryhmän eri toimien tärkeyttä. Ne pistäytyivät 1-5 asteikolla seuraavasti: Kehittämishankkeiden rahoittaminen oli hyvää (4.7), samoin elinkeinokalatalouden näkyvyyden parantaminen (4.5), EMKR-tukiin liittyvä neuvonta (4.5), kalatalousalan toimijoiden välisen yhteistyön parantaminen (4.5), yleinen tiedon välittäminen (4.4), edunvalvonta esim. hallintoon liittyvissä asioissa (4.3), yleinen tiedottaminen (4.3), koulutuksien ja opintomatkojen järjestäminen (3.9). Kauden aikana näihin asioihin oli keskitytty. Alueen kaupallisille kalastajille lähetettiin myös kehittämistarvekysely, johon saatiin kaikkiaan 257 vastausta (vastaus % 52). Kyselyssä kartoitettiin laajasti taustatiedot kalastuksesta ja kysyttiin toiminnan kehittämisen tarpeista. Yli puolet halusi kehittää omaa toimintaansa.

Neuvonta ja aktivointi

Neuvonta/konsultaatiokertoja useita kymmeniä kuukaudessa niin paikanpäällä kuin etänä

Neuvonnan piirissä

Lähes kaikki 1-ryhmän kaupalliset kalastajat 80 kpl
Suurin osa muista elinkeinokalatalouden yrityksistä
Kalatalouden hankkeiden toteuttajat
Alueen kunnat

Neuvonnan aiheita

Investointien toteuttaminen ja rahoitus
Kalasatama-asiat
Kalastukseen ja omavalvontaan liittyvä lainsäädäntö
Käytäntöjä muilta alueilta

Onnistumisia

Verkostojen kehittäminen

Vaikuttanut sekä hanketoimintaan että yrittäjien keskinäiseen tiedon jakamiseen ja yhteistyöhön

Omilla hankkeilla pystytty toimimaan kustannus- tehokkaasti

Pystytty levittämään hyviä käytäntöjä neuvonnan ja opintomatkojen avulla
Järjestetty kursseja ja koulutuksia toimijoiden toiveiden mukaan

Aktivoitu toimijoita investoimaan

Yrittäjät
Kuntien kalasatamainvestoinnit

Koulutukset, kurssit, opintomatkat ja tapahtumat

Oulun Seudun Leaderin omien hankkeiden toimesta on ohjelmakauden aikana järjestetty useita koulutuksia, kursseja, opintomatkoja sekä tapahtumia ja tilaisuuksia. Tapahtumat on pääosin järjestetty yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja tämä onkin todettu erittäin hyväksi käytännöksi. Näiden lisäksi omien hankkeiden toimesta on toimittu asiantuntijaroolissa esimerkiksi maakuntaliittojen vetämässä merialuesuunnittelussa, sekä perustettavien luonnonsuojelualueiden kalastusjärjestelyissä.

Opintomatkoja 9kpl, joiden yhteydessä 28 yritysvierailua

Koulutuksia ja kursseja elinkeinokalatalouden toimijoille 11kpl

Tilaisuuksia ja tapahtumia 10kpl

Muita asioita, joissa Kalaleader ollut vaikuttamassa, esimerkiksi:

Merialuesuunnittelu

Tulevien luonnonsuojelualueiden kalastusjärjestelyt

Kurssit ja koulutukset:

Hygieniapassikoulutuksia 3kpl
Vuokraveneenkuljettajakurssi
Kalastusaluksen kuljettajankirja B -kurssi
Kalastusaluksen turvallisuuskurssi 2 kpl
Ensiapukurssi kaupallisille kalastajille
Rysän rakennus ja korjaus -kurssi, Kokkola
Troolin korjaus ja rakennus -kurssi, li
ATK-koulutukset kalastajille, Kokkola

Tapahtumat ja tilaisuudet, jotka KAKE-hanke on järjestänyt tai ollut mukana:

Koululaispäivät
Likis-lähiaruoka markkinat (kalaosuus)
Kalariihi
Lähiuokatreffit
EMKR-infotilaisuudet
Kala-illat
Rannikkokalastuksen kehittäminen työpajat yhteistyössä Työtehosteuran kanssa
Kalapaja-tilaisuudet
Kaupallisten kalastajien risteily

Opintomatkat ja yritysvierailut:

Kerimäki

- Kerimäen kalatalo Oy

Pohjois-Tanska

- Sintef Flumetank, Hirtshals
- Cosmos Trawl AS, Hirtshals
- TorMo Trawl AS, Hirtshals
- Hirtshals Fiskeauktion ApS, Hirtshals
- Isafold -troolari, Hirtshals
- Fornæs Ship Recycling, Grenå

Kuhmo, Lentuajärvi

- Keijo Kilponen -ammattikalastaja

Ruotsi

- Guldhaven Pelagiska Ab, Kalix
- Nordkust Marina Varvs Ab, Båtskärsnäs
- Allan Luthström -ammattikalastaja, Nikkala

Viro

- Mg-Trading Oy, Espoo
- M.V. Wool Oü, Tallinna
- Fisheries Information Center, Pärnu
- Liu Fish Oü, Pärnu

- AS JAPS, Pärnu

- Viitanet Oü, Tallinna

Kuusamo & Lokka

- Kuusamon luonnonkala Oy
- Kuusamon kalanjaloste Oy
- Lokan luonnonvara osuuskunta

Ammattikalastusmessut, Parainen

- Säkylän Pyhäjärven hoitoyhdistys Ry

Pohjanmaa ja Ruotsi

- Scandinet Oy, Uusikaarlepyy
- Oy Lindeman Ab, Raippaluoto
- Brama Oy, Vexala
- Maskin&Marin Ab, Harmångers

Koillismaa

- Luonnonravintolammikko viljely, Olli Männikkö
- Kitkan herkku Oy
- Kuusamon kalajaloste Oy

3.2 Kalatalousryhmän rahoittamat hankkeet 2015-2020 (-2022)

Hanke	Hallinnoija	Kokonais- budjetti €	Tuki-%	Myönnetty tuki €	Toteuma Kokonais- budjetti €	Toteuma Tuki €	Tila
Kalatalouden kehittäminen, KAKE-hanke	Oulun Seudun Leader ry	285 000 €	100 %	285 000 €	282 936 €	282 936 €	Päättynyt
Kesäsiikaselvitys ja kesäsiian palauttaminen Perämerelle	Osuuskunta Team Kala	20 854 €	80 %	16 683 €	20 363 €	16 291 €	Päättynyt
Nahkiaisen viljely lähiruuaksi ja emonahkaisiksi esiselvityshanke	Osuuskunta Team Kala	20 354 €	80 %	16 283 €	18 327 €	14 662 €	Päättynyt
Samaa saalista jakamassa- Kalastuksen ja hyljekantojen säätelyn yhteensovittaminen Perämerellä-hanke	Perämeren Kalatalousyhteisöjen Liitto ry	11 917 €	90 %	10 725 €	6 344 €	5 710 €	Päättynyt
Kuomullinen peräkärry	Kokkolan Kalamarkkinayhdistys ry	2 400 €	60 %	1 440 €	2 400 €	1 440 €	Päättynyt
Baltic Sea seal and cormorant TNC project	ESKO Etelä-Suomen kalatalousryhmä	18 950 €	100 %	18 950 €	15 950 €	15 950 €	Päättynyt
Sähköiset myyntikanavat kalan suoramyyntissä - valmennus	Rieska-Leader ry	70 000 €	100 %	70 000 €	61 691 €	61 691 €	Päättynyt
Pyödyksestä pöytään - Markkinoinnin, kalastajien verkostoitumisen ja jalostusosaamisen kehittämishanke	Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	53 028 €	78,43 %	41 590 €	42 245 €	33 133 €	Päättynyt
Laiturin korjaus Södra Trutklippan Kokkola	Kokkolan Kalastajainseura ry, Karleby Fiskarefile rf	16 080 €	60 %	9 648 €	16 080 €	9 648 €	Päättynyt
Hyljetietoverkko-tiedotushanke Perämeren hyljetilanteesta	Perämeren Kalatalousyhteisöjen Liitto ry	66 968 €	90 %	60 271 €	59 904 €	53 913 €	Päättynyt
VAELLUSSIIAN TULEVAISUUDEN TURVAAMINEN	Osuuskunta Team Kala	31 385 €	79,40 %	24 920 €	29 508 €	22 514 €	Päättynyt
Nenän kämpän kunnostus	Oulunsalon Kalastajainseura r.y.	11 330 €	60 %	6 798 €	11 319 €	6 791 €	Päättynyt
Kuoreesta gourmeeta	Oulun ammattikorkeakoulu Oy	65 274 €	80 %	52 219 €	65 199 €	52 156 €	Päättynyt
Kalatalo säilytys- ja huoltotilat	Pyhäjoen kalastajainseura ry	40 254 €	60 %	24 152 €	34 076 €	20 446 €	Päättynyt
KEKA- Kehittyvä kalatalous	Oulun Seudun Leader ry	132 000 €	100 %	132 000 €	137 900 €	137 900 €	Käynnissä
Elävän kalan kuljetuksen uudet menetelmät	Laitakarin kala Oy	24 000 €	60 %	14 400 €	- €	- €	Ei toteudu
Keväinen talvipäivä kotimaisen kalan merkeissä	Riuttu Fisk Oy	11 300 €	60 %	6 780 €	- €	- €	Ei toteudu
Hylje&merimetso, tiedottaminen	ESKO Etelä-Suomen kalatalousryhmä	13 000 €	100 %	13 000 €	- €	- €	Ei toteudu
Vaellussiika jatkohanke	Osuuskunta Team Kala	29 000 €	90 %	26 100 €	27 367 €	24 631 €	Päättynyt
Hyljekarkottimen käyttö verkkopyynnissä	MeriArskala Oy	8 830 €	60 %	5 298 €	8 830 €	5 298 €	Päättynyt
Pyödysten huoltoluiska Maakallaan	Maakallan kalastajainyhteisö	8 330 €	60 %	4 998 €	- €	- €	Ei toteudu
Lähikalaa ammattikeittiöihin	ProAgraria Oulu -Maa- ja kotitalousnaiset	80 100 €	100 %	80 100 €	80 087 €	80 087 €	Käynnissä
Vatungin sataman kehittäminen	lin kunta	4 500 €	80 %	3 600 €	4 019 €	3 215 €	Päättynyt
Kotalahti kuntoon	lin kunta	26 560 €	100 %	26 560 €	26 560 €	26 560 €	Käynnissä
		1 051 414 €		951 516 €	951 107 €	874 972 €	Toteuma €

Yksityinen osuus

76 134 €

Jäljellä

28 €

Hankkeiden keskimääräinen tuki oli 80 % ja 25 000€. Hankkeita yhteensä 20 kpl, joista 2 kpl omia hankkeita. Hankkeista 13 kpl oli yleishyödyllisiä hankkeita, yleishyödyllisiä investointeja 5 kpl, 1 kpl yrityksen kehittämishanke ja 1 kpl alueiden välinen hanke. Useat yleishyödylliset hankkeet olivat koko aluetta koskevia. Neljä hanketta ei toteutunut tukipäätöksestä huolimatta. Yksityinen osuus oli 76 134 €. Tätä kirjoitettaessa muutama hanke ei ollut vielä tehnyt loppumaksatusta ja ovat taulukossa vihreällä. Alla olevassa taulukossa on hankkeiden toteutuminen painopisteittäin. Useat hankkeet toteuttivat useampaa painopistettä. Painoarvot muuttuivat strategian laatimisen jälkeen heti kauden alussa.

	Strategia		Toteutuma			Strategiaa tehdessä painopisteiden painoarvot olivat yhtä paljon eli 25%
Toimintalinjat (Painopisteet)	Budjetti	%	Sidottu	%	hankkeiden lkm	Lisätietoja
Rannikkokalastuksen kehittäminen	280 000 €	32,0 %	283 920 €	101 %	12	
Kalasadamiin käyttö ja laadun parantaminen	60 000 €	6,9 %	58 579 €	98 %	4	Strategia on laadittu jo ennen kuin ohjelmakauden rahoituksen säännöt ovat olleet tiedossa. Tähän oli kaavailtu lähinnä yksityisiin kalasatamiin/kalankäsittelytiloihin liittyviä investointeja. Niitä ei kuitenkaan voi toimintaryhmän kehiksestä rahoittaa, joten tästä syystä toimintaryhmä on ohjannut tähän painopisteeseen kuuluvat hankkeet suoraan ELY:n rahoitettavaksi. Näin painopisteiden painoarvot muuttuivat.
Osaamisen parantaminen ja uudet kalastajat	180 000 €	20,6 %	177 029 €	98 %	8	
Markkinointi, verkostoituminen ja uudet kalastajat	240 000 €	27,4 %	242 269 €	101 %	15	
Aktivointi	115 000 €	13,1 %	114 000 €	99 %		Aktivointi on toteutettu osana Kalatalouden kehittäminen KAKE-hanketta. Vuoden 2021 aktivointi toteutettiin teknisen tuen hankkeella.
Yhteensä	875 000 €	100,0 %	874 972 €	99 %	20	Huom: Useat hankkeet toteuttivat montaa eri painopistettä

Hankkeiden tarkempi kuvaus, linkitys strategiaan sekä jakautuminen painopisteittäin ja keskeiset tulokset.

Hanke	Hallinnoija	Kuvaus	Strategiaan linkitys	Tuki	Keskeiset tulokset
Kalatalouden kehittäminen, KAKE-hanke	Oulun Seudun Leader ry	Oma hanke	Jakautuminen painopistealueisiin: 1: 30%, 2: 10%, 3: 10%, 4: 10%, Aktivointi 40% Tuki: 100%	282 936 €	Aktivointi hankkeella onnistui hyvin.
Kesäsiika-selvitys ja kesäsiian palauttaminen Perämerelle	Osuuskunta Team Kala	Vaellussiian osakantaa kesäsiikaa saatiin aiemmin Perämerellä saaliiksi koko kesän ajan. Kesäsiika oli arvokkain osa saaliista, kalan laatu ja sen hinta oli selvästi parempi kuin syksysiian. Kesäsiika myös pidensi merkittävästi kalastuskautta ja sillä oli tärkeä merkitys Perämeren kalastukselle. Siikahoidon yhteydessä kesäsiian talteenottoa ei ole huomioitu. Lukuun ottamatta Tornionjokea kesäsiika on ollut nykyisin kadoksissa Perämeren jokialueilla. Hankkeessa tehdään selvitys kesäsiian nykytilanteesta ja selvitetään mahdollisuudet ja tarvittavat toimet kesäsiian palauttamiseksi Perämeren jokialueille. Konkreettisenä tavoitteena on järjestää lijoen kesäsiian emokalojen talteenotto ja kesäsiian palauttamiseen tähtäävät toimet lijoella omana hankkeena.	Hankeen tavoitteiden toteutuessa rannikkokalastuksen ja kalatalousalan toimintaedellytykset paranevat vahvistuvien siikakantojen ja pitenevän siian kalastuskauden myötä. Hanke lisää toimijoiden yhteistyötä ja verkostoitumista. Hankkeen myötä kesäsiikakantojen hoidon osaaminen paranee. Hankkeen tulokset ovat laajasti käytettävissä, koska pitkän tähtäimen tavoitteena on palauttaa kesäsiika myös muille Perämeren jokialueille, joissa sitä on aikaisemminkin esiintynyt. Jakautuminen painopistealueisiin: 1: 15%, 3: 70%, 4: 15% Tuki: 100%	16 291 €	Hankkeessa selvitettiin lijoen kesäsiikakannan tila, joka on todella heikko tällä hetkellä. Nostettiin tietoisuutta kesäsiikakannan ahdingosta lijoella ja koko Perämeren alueella. Selvitetiin keinoja kesäsiian palauttamiseksi lijoelle. Tornionjoen kannan käyttäminen kesäsiian palauttamiseksi lijoelle nähtiin vaihtoehtona.

<p>Nahkiaisien viljely lähiruuaksi ja emonahkaisiksi esiselvityshanke</p>	<p>Osuuskunta Team Kala</p>	<p>Perämereltä saadaan 80 -90% nahkiaissaaliista. Nahkiaiskannat ovat merkittävästi heikentyneet. Nahkiaiskannat ovat vaarassa, nahkiaisien elämä ja elintavat tunnetaan heikosta, mutta nahkiaisien hyväksi on tehty erityisen vähän toimenpiteitä. Hankkeen tavoitteena on saada aikaan aivan uudenlaista nahkiaiseen liittyvää viljely- ja koetoimintaa. Hankkeen tavoitteena on selvittää mahdollisuudet ottaa talteen joesta mereen laskevia nahkiaisentoukkia ja kasvattaa niitä verkkokassissa lähiruuaksi ja emonahkaisiksi. Hankkeessa tehdään suunnitelma toukkien/pienien nahkiaisten kiinniottamiseksi ja esitys kasvatuksen aloittamiseksi. Tavoite on aloittaa omana hankkeena toukkien/pienien nahkiaisten viljelykokeilu. Näin voitaisiin saada uutta tietoa ja kokemuksia nahkiaisien ruuasta ja kasvusta.</p>	<p>Hanke edistää kalatalousalan kehittämistä. Hanke on innovatiivinen ja se lisää toimijoiden osaamista. Nahkiainen on erityisesti Perämeren alueelle ollut aina tärkeä pyyntilaji ja siihen liittyviä kehittämistoimia tarvitaan alueella.</p> <p>Jakautuminen painopistealueisiin: 3: 75%, 4: 25% Tuki: 80%</p>	<p>14 662 €</p>	<p>Tehtiin selvitystyötä nahkiasviljelyn kokeiluluontoisen toiminnan aloittamiseksi. Jotta nahkiasviljely kokeiluja olisi päästy suorittamaan, nahkiaisien toukkia olisi pitänyt saada pyydystettyä enemmän niiden laskeutuessa joesta mereen. Näin ollen toukkien pyyntimenetelmiä pitää edelleen kehittää. Hankkeessa kuitenkin varmistettiin kalankasvattajien valmius aloittaa nahkiaisien viljelykokeilut nykyisellä kalustolla.</p>
---	-----------------------------	---	---	-----------------	---

<p>Samaa saalista jakamassa - Kalastuksen ja hyljekantojen säätelyn yhteensovittaminen Perämerellä-hanke</p>	<p>Perämeren Kalatalous-yhteisöjen Liitto ry</p>	<p>Samaa Saalista jakamassa - Kalastuksen ja hyljekantojen säätelyn yhteensovittaminen Perämerellä - hankkeessa kootaan yhteen kalastuksen ja hylkeiden parissa työskenteleviä päättäjiä ja ammattilaisia, keskustellaan ja esitetään eri näkökantoja kalastuksen, hylkeiden suojelun- ja metsästämis- yhteensovittamisesta. Tarkoituksena on lähentää eri näkökulmia edustavia tahoja ja välittää tietoa asiantuntijalta toiselle sekä etsiä uusia ratkaisuja pienimuotoisen rannikkokalastuksen ja hylkeiden rinnakkaiselon mahdollistamiseksi. Hanke järjestää online-seminaarin ja tuottaa seminaarista videotallenteen aiheen jatkokäsittely ja ideointia varten.</p>	<p>Hankkeessa etsitään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ratkaisumalleja tärkeimpään rannikkokalastuksen kannattavuutta ja toimintaedellytyksiä heikentävään ongelmaan. Hanke tuo näkyvästi ja rakentavasti esille kalatalousalan ja kaupallisten kalastajien näkökulman. Hanke lisää intressiryhmien yhteistyötä ja vuoropuhelua. Hankkeessa toteutettu toiminta jatkuu hankkeen jälkeen siinä mielessä, että tilaisuudesta kootaan videomateriaalia, jota käytetään jatkossakin asian edistämiseksi.</p> <p>Jakautuminen painopistealueisiin: 1: 25%, 4: 75% Tuki: 90%</p>	<p>5 710 €</p>	<p>Hanke kokosi yhteen eri tahoja keskustelemaan hylkeistä ja niiden kalastukselle aiheuttamista ongelmista. Kaikki osapuolet saivat uutta tietoa hylkeistä ja kuulivat useiden tahojen näkökulmia hyljeasiaan liittyen, mikä jatkossa lisää osapuolten välistä ymmärrystä ja kykyä ratkaista mahdollisia tulevia konflikteja.</p>
--	--	--	--	----------------	--

<p>Kuomullinen peräkärri</p>	<p>Kokkolan Kalamarkkinayhdistys ry</p>	<p>Yhdistys on perustettu vuonna 2007 ja vuodesta 2008 alkaen kalamarkkinat järjestetty kaksi kertaa vuodessa aina 2014 asti, jonka jälkeen ne on järjestetty kerran vuodessa. Kokkolan kalamarkkinat on nykyään Perämeren alueen suurin kalamarkkina tapahtuma. Yhdistyksellä on tarkoitus hankkia kalamarkkinoitten järjestämiseen henkilöauton kuomullinen peräkärri (1-akselinen). Mittavan tapahtuman järjestämisessä on monenlaisia logistisia toimenpiteitä.</p>	<p>Uusi peräkärri helpottaa Kokkolan kalamarkkinoiden järjestelyjä ja näin ollen edesauttaa markkinoiden kehittymistä.</p> <p>Jakautuminen painopistealueisiin: 4: 100% Tuki: 60%</p>	<p>1 440 €</p>	<p>Kokkolan kalamarkkinayhdistys Ry on hankkinut peräkärryn helpottamaan kalamarkkinoiden järjestelyjä tulevina vuosina.</p>
<p>Laiturin korjaus Södra Truklippan Kokkola</p>	<p>Kokkolan Kalastajainseura ry, Karleby Fiskarefille rf</p>	<p>Kokkolan kalastajainseuralla on mökki Södra Truklippan saarella, johon Kokkolan Ykspihlajasta on matkaa noin 8,5km. Mökkiä voivat käyttää kaupalliset kalastajat, kotitarvekalastajat sekä seuran jäsenet. Saaren lähetyillä sijaitsee hyviä kalapaikkoja ja on todettu, että huonon kelin sattuessa on hyvä, että saareen pääsee rantautumaan. Jäät ovat kuitenkin rikkoneet mökin laiturin ja tällä hetkellä seuran omaan rantaan voi rantautua ainoastaan perämoottoriveneellä. Hankkeessa korjataan rikkoutunut laituri.</p>	<p>Hankkeen myötä Kokkolan kalastajainseuran Södra Truklippassa sijaitsevan mökin saavutettavuus helpottuu, jolloin se tarjoaa tukikohdan entistä useammalle kalastajalle. Laiturin kunnostuksen myötä seuran omaan rantaan voi rantautua isommilla veneillä, jolloin se palvelee paremmin kaupallisten kalastajien käyttötarpeita.</p> <p>Jakautuminen painopistealueisiin: 1: 50%, 4: 50% Tuki: 60%</p>	<p>9 648 €</p>	<p>Kokkolan kalastajainseura on kunnostanut Södra Truklippan mökin laiturin.</p>

<p>Baltic Sea Seal and Cormorant TNC-project</p>	<p>ESKO Etelä-Suomen kalatalousryhmä</p>	<p>Pienimuotoisten rannikkokalastajien määrä on vähentynyt Suomessa ja Itämerellä yleisesti viimeisten vuosikymmenten aikana ja elinkeino uhkaa loppua kokonaan tulevaisuudessa, ellei kalastuksen olosuhteita pystytä parantamaan. Hylkeet ja merimetsot ovat suurin yksittäinen uhka pienimuotoiselle Itämeren alueella. Hankkeessa kasataan yhteen Itämeren alueen kalatalousryhmien voimat, jotta hylkeiden ja merimetsojen kalastukselle aiheuttamia ongelmia saataisiin tuotua julki ja vähennettyä.</p>	<p>Hanke edistää pienimuotoisen rannikkokalastuksen edellytyksiä lisäämällä toimijoiden tietoisuutta hylkeiltä suojautumisessa ja hylkeiden käytöksessä. Hankkeella vaikutetaan myös julkiseen mielipiteeseen, mikä edesauttaa mielipiteiden muokkauksessa esimerkiksi hyljekannan vähentämiseen liittyen, hyljetuotteiden kauppakiellon purkamiseksi sekä asianmukaisten haittakorvausten saamiseksi kalastajille. Lisäksi hankkeessa luodaan kansainvälisiä verkostoja, mikä parantaa tiedonvaihtoa yli maan rajojen. Jakautuminen painopistealueisiin: 1: 25%, 4: 75% Tuki: 100%</p>	<p>15 950 €</p>	<p>Hankkeen avulla saatiin tiedonvaihtoa parannettua</p>
--	--	--	---	-----------------	--

<p>Pyydyksestä pöytään – Markkinoinnin, kalastajien verkostoitumisen ja jalostusosaamisen kehittämishanke</p>	<p>Kemi-Tornionlaakson koulutusyhtymä Lappia</p>	<p>Hankkeella lisätään eri toimijoiden välistä yhteistyötä kotimaisen kalan ja kotimaisen kasvatettujen kalalajien kysynnän kasvattamiseksi, uusien tuotteiden tuomiseksi markkinoille ja kuluttajille sekä konseptin luominen eri lähiruoka- ja kalatapahtumiin kalajalosteiden tuotekehityksen ja tuotteiden maistattamisen kautta. Hanke osallistuu kahden vuoden aikana kuuteen lähiruoka- ja kalatapahtumaan Perämeren rannikon kalatalousstrategian toiminta-alueella. Ammattiopisto Lappia kalatalouden koulutusyksikkö tekee yhteistyötä kalastajien kanssa raaka-aineen hankinnassa. Hankkeen avulla pyritään kehittämään pienimuotoista, yrittäjälähtöistä toimintaa. Hankkeen aikana luodaan lisäarvoa ja saadaan yksilöllistä koulutusta ja tuotekehitysohjausta kalanjalostustuotteiden kehittämiseen. Saadut tulokset voidaan hyödyntää taustaselvityksenä henkilöille/yrityksille, jotka suunnittelevat toiminnasta joko sivu- tai pääasiallista toimeentuloa.</p>	<p>Hankkeen myötä lähellä tuotetun kalan sekä Perämeren kalastajien tunnettuus kasvaa kuluttajien keskuudessa. Tämä parantaa kalan suoramyynnin mahdollisuuksia ja kannattavuutta. Osallistuminen lähiruoka- ja kalatapahtumiin lisää toimijoiden välistä yhteistyötä ja edesauttaa uusien toimintatapojen syntymistä. Lisäksi hankkeessa parannetaan kalastajien jalostusosaamista tuotekehityspäivien avulla sekä kehitetään uusia kalatuotteita kaupallisiin tarkoituksiin.</p> <p>Jakautuminen painopistealueisiin: 3: 75%, 4: 25% Tuki: 78,43</p>	<p>33 133 €</p>	<p>Hankkeen myötä lähellä tuotetun kalan sekä Perämeren kalastajien tunnettuus kasvoi kuluttajien keskuudessa. Tämä paransi kalan suoramyynnin mahdollisuuksia ja kannattavuutta.</p>
---	--	---	--	-----------------	---

<p>Sähköiset myyntikanavat kalan suoramyynnissä-valmennus</p>	<p>Rieska-Leader ry</p>	<p>Perämeren rannikon kalastusta on mahdollista viedä taloudellisesti ja ekologisesti kestäväan suuntaan lisäämällä alueella kalastetun kalan lähiruokaperiaatteella toteutettavaa kalakauppaa ja markkinointia. Tähän tarvitaan koulutusta ja yhteistyötä eri toimijoiden ja alueiden välillä. Koulutuksen tarve on noussut esiin kalastajilta. Heillä olisi halua kehittää oman saaliin suoramyyntiä, mutta osaamista heillä ei tähän ole. Osaamista puuttuu niin tietotekniikan hyödyntämisen kuin myynnin ja markkinoinnin osalta. Koulutukset antavat kalastajille uusia mahdollisuuksia yritystoiminnan kehittämiseen. Nykyaikainen sähköinen tiedonvälitys mahdollistaa lähes reaaliaikaisen kalan markkinoinnin pienin kustannuksin. Kalan suoramyynti tuo sitä harjoittaville kalastajille merkittäviä lisätuloja ja lisää kalastuselinkeino paikallista tunnettavuutta ja nostaa elinkeino arvostusta. Markkinointiosaamisen kehittämällä on mahdollista parantaa kalastuksen kannattavuutta huomattavasti.</p>	<p>Hankkeen myötä kalastajien osaaminen ja valmiudet oman saaliin suoramyynnissä paranevat. Tämä parantaa kalastajien elinkeino kannattavuutta paremman katteen ansioista. Hankkeen avulla myös kalastajien verkostot paranevat niin toisten kalastajien, kuluttajien kuin ravintoloidenkin kanssa, mikä mahdollistaa uudenlaisen yhteistyön syntymisen. Jakautuminen painopistealueisiin: 2: 25%, 3: 75% Tuki: 100%</p>	<p>61 691 €</p>	<p>Kalastajien suoramyynti osaaminen on parantunut. Useat kalastajat ovat alkaneet hyödyntää sosiaalista mediaa (lähinnä Facebookia) kalan myynnissä. Myös kalastajien aktiivisuus esimerkiksi alueen REKO-piireissä on kasvanut. Lisäksi on alettu hyödyntää esimerkiksi WhatsAppia omien myyntirinkien pyörittämisessä.</p>
---	-------------------------	---	--	-----------------	---

<p>Nenän kämpän kunnostus</p>	<p>Oulunsalon Kalastajains eura r.y.</p>	<p>Korjataan Oulunsalon kalastajaseuran kämppä. Toimenpiteenä uuden takan laittaminen ja maan poistoa kämpän ympäriltä sekä salaojitus. Lisäksi kämppään tehdään tuulikaappi.</p>	<p>Oulunsalon kalastajainseura ry: n toiminnalla on tärkeä merkitys alueen kaupallisille kalastajille. Nenän kämppä on kalastajainseuran tukikohta ja sen käytettävyydellä on kriittinen merkitys seuran toiminnan kannalta. Remontin myötä, myös kämpästä saatavia vuokratuloja on mahdollista kasvattaa.</p> <p>Jakautuminen painopistealueisiin: 4: 100% Tuki: 60%</p>	<p>6 791 €</p>	<p>Remontin myötä kämpän käyttö on lisääntynyt. Myös ulkopuolinen käyttö on kasvanut ja tuottanut kalastajainseuralle lisää tuloja, joita voi käyttää seuran toiminnan kehittämiseen ja esimerkiksi kalakantojen hoitotyöhön.</p>
<p>Hyljetieto-verkko-tiedotushanke Perämeren hyljetilanteesta</p>	<p>Perämeren Kalatalous-yhteisöjen Liitto ry</p>	<p>Hankkeessa hylkeiden ja kalastuksen konfliktia lähdetään ratkaisemaan mielipidevaikuttamisen ja aktiivisen, suurelle yleisölle suunnatun tiedottamisen kautta. Hankkeessa toteutetaan monimediallinen sisältökokonaisuus, jossa kuvataan, dokumentoidaan ja kerrotaan Perämeren alueen kalastajien ja hylkeiden yhteiselämästä. Eri tutkimuksista saatua tietoa lisäksi tarinallistetaan ja havainnollistetaan erilaisin visuaalisin ilmaisun keinoin. Hankkeen materiaalista saadaan tietoa hylkeenkestävien pyydysten jatkokehitykselle.</p>	<p>Hankkeen avulla tuodaan esille hylkeiden pienimuotoiselle rannikkokalastukselle aiheuttamia haittoja. Hankkeen avulla pyritään vaikuttamaan yleiseen mielipiteeseen, niin että myös kalastajien näkökulmaa hylkeistä jatkossa ymmärrettäisiin paremmin eikä konflikteja syntyisi. Lisäksi hankkeen avulla nostetaan esille kalatalousalaa ja näin ollen välillisesti vaikutetaan lähikalan arvostukseen ja kysyntään.</p> <p>Jakautuminen painopistealueisiin: 4: 100% Tuki: 90%</p>	<p>53 913 €</p>	<p>Hankkeessa tuotettiin verkkosivut ja lyhyt dokumenttielokuva hylkeiden kaupalliselle kalastukselle aiheutetuista haitoista. Tietoa myös levitettiin eri tahoille viestinnän keinoin.</p>

<p>VAELLUSSIIAN TULEVAI- SUUDEN TURVAAMINEN</p>	<p>Osuuskunta Team Kala</p>	<p>Perämeren jokien vaellussiikakantoja on hoidettu kalastajien toimesta luontaisen mädinhankinnan turvin. Hylkeet ovat kuitenkin oppineet tulemaan jokeen. Siian mädinhankinta ja myös siian luonnonkutu on vaarassa. Erityisen konkreettisesti tämä on koettu lijoen alaosalla. Siikakannan turvaava mätihankintapyynti verkoille vaikeutuu vuosi vuodelta nopeasti, mätimäärä on romahtanut, siian hoito ja siikakanta on loppumassa. Tilanne on samanlainen kaikilla Perämeren jokialueilla. Hankkeen tavoitteena on kehittää ja kokeilla virtaveteen soveltuvia rysäpyydyksiä, joilla emosiit voidaan ottaa talteen. Saamaan aikaan kehittää joelle eläviä hylkeitä pyytäviä pyydyksiä, joiden avulla turvataan emokalojen pyyntiä ja myös luonnonkudun onnistumista joella.</p>	<p>Vaellussiian hoidolla on suuri merkitys ammattikalastukselle koko Perämeren alueella ja hoidon jatkumisen turvaamista pidettiin erittäin tärkeänä. Nykyisillä pyyntimenetelmillä mädin hankinta ei enää onnistu, joten uusia hylkeitä suojaavia pyyntimenetelmiä on pakko kehittää. Aiemmin emokalojen pyynti on tapahtunut verkkopyynnillä ja uusilla rysä- ja loukkupyynnillä korvataan verkkopyynti. Hankkeesta saatavia tuloksia voidaan hyödyntää lijoen lisäksi useilla joilla, jotka ovat vaellussiian hoidon piirissä, esimerkiksi Kemijoella, Siikajoella, Pyhäjoella ja Kalajoella.</p> <p>Jakautuminen painopistealueisiin: 1: 100% Tuki: 79,4%</p>	<p>22 514 €</p>	<p>Hankittiin kaksi uudenlaista pyydystä vaellussiikojen emokalapyyntiin lijoelle. Tämän lisäksi pyyntiä kehitettiin virtaavaan veteen paremmin soveltuvaksi. Edelleen hylkeet häiritsivät pyyntiä, mutta uuden pyydyksen ansiosta tulokset olivat ainakin hieman parempia.</p>
---	---------------------------------	---	---	-----------------	---

<p>Kuoreesta gourmeeta</p>	<p>Oulun ammattikorkeakoulu Oy</p>	<p>Hankkeen tarkoituksena on nykyisellään vajaasti hyödynnetyn kuoreen (norssin) jalostusarvon nostaminen elintarvikekäytön kautta ja sitä kautta uusien liiketoimintamahdollisuuksien luominen. Hankkeen toiminta-alueena on Perämeren rannikon kalatalousryhmän toimialue ja pääasiallisena kohderyhmänä alueen ammattikalastajat ja kalatalousyrietykset.</p>	<p>Kuoretta saadaan sivusaaliina merkittäviä määriä pitkin Perämeren rannikko. Sitä ei kuitenkaan hyödynnetä elintarvikkeena juuri lainkaan. Hanke vastaa tarpeeseen lisätä hyödynnettävän kuoreen osuutta nostamalla kuoreen jalostusarvoa elintarvikekäytön kautta. Kuoreessa on myös paljon potentiaalia, sillä se on maukas kala ja saalismäärät voisivat olla huomattavasti suuremmat, mikäli sitä alettaisiin pyytää kohdekalana. Hankkeessa saadaan arvokasta tietoa kuoreen elintarvikekäytön potentiaalista kartoitusten ja koemarkkinoinnin avulla. Tätä kautta on mahdollista avata uusia liiketoimintamahdollisuuksia ammattikalastajille. Hankkeen myötä myös alueen toimijoiden välinen yhteistyö tiivistyy, mikä voi avata uusia mahdollisuuksia tulevaisuudessa.</p> <p>Jakautuminen painopistealueisiin: 1: 70%, 3: 20%, 4: 10% Tuki: 80%</p>	<p>52 156 €</p>	<p>Hanke teki näkyväksi vajaasti hyödynnettyjen kalalajien, erityisesti norssin, hyödyntämismahdollisuuksia elintarvikkeena. Myös yhteistyötä ammattikeittiöiden suuntaan aloitettiin. Edelleen hankkeessa kehitettiin uusia tuotteita norssista sekä kehitettiin norssin koneellista fileointia. Kuoreella on potentiaalia (hinta/kysyntä kohtaa)</p>
----------------------------	------------------------------------	--	--	-----------------	--

<p>Kalatalo säilytys- ja huoltotilat</p>	<p>Pyhäjoen kalastajainseura ry</p>	<p>Hankkeessa rakennetaan varastorakennus Pyhäjoen Tervon satamaan. Varastossa voidaan säilyttää kalavesien hoitoon ja kalankasvatukseen tarvittavat välineet yhdessä paikassa. Se helpottaa kalastajainseuran kalanhoitotyö, sillä jatkossa kaikki tavarat ovat samassa paikassa.</p>	<p>Pyhäjoen kalastajainseura tekee tärkeää työtä koskien kalakantojen hoitoa. Erityisesti vaellussiikannan hoitotoimet ovat merkittäviä ajatellen koko rannikkoalueen ammattikalastajia. Uuden kalavajan myötä Pyhäjoen kalastajainseuran toiminta helpottuu ja se tuo toiminnalle jatkuvuutta.</p> <p>Jakautuminen painopistealueisiin: 1: 100% Tuki: 60%</p>	<p>20 446 €</p>	<p>Hankkeessa rakennettiin varastorakennus Pyhäjoen Tervon satamaan. Varastossa säilytetään esimerkiksi emosiikojen pyyntiin tarkoitettua kalustoa. Varasto on helpottanut pyydysten ja muun välineistön varastointia ja niiden käyttö on helpottanut uuden varaston myötä. Lisäksi pyydykset säilyvät paremmassa kunnossa, kun niillä on kunnollinen varastotila.</p>
<p>KEKA- Kehittyvä kalatalous</p>	<p>Oulun Seudun Leader ry</p>	<p>Hankkeen työtehtäviä ja toimenpiteitä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eri verkostojen luominen ja niissä toimiminen, yhteistyön lisääminen - Järjestää alueelta nousevien tarpeiden mukaan erilaisia tilaisuuksia, koulutuksia, opintomatkoja - Neuvoo kalatalous- ja kalastusmatkailualan yrityksiä sekä yhteisötoimijoita toiminnan kehittämisessä. - Hankkii tietoa ja välittää sitä alueelle, työtehtävään liittyvä kouluttautuminen tarvittaessa. - Toimii kalatalouden asiantuntija esimerkiksi erilaisten selvitysten laadinnassa. - Hankkeen toteuttamiseen liittyvät tiedottamis- ja viestintätoimet 	<p>Jakautuminen painopistealueisiin: 1: 50%, 2: 15%, 3: 15% Tuki: 100%</p>	<p>137 900 €</p>	<p>Aktivointi ja toimenpiteet hankkeella onnistuivat</p>

<p>Elävän kalan kuljetuksen uudet menetelmät</p>	<p>Laitakarin Kala Oy</p>	<p>Tässä hankkeessa kehitetään ja suunnitellaan kuljetusallasta tai -proomua, jolla voisi siirtää 50-100 tonnia isoakin kalaa kerralla ja jonka nopeus voisi olla 4-7 solmua. Allas- tai proomu on umpinainen, ja siinä kierrätetään vettä kuljetuksen aikana virtauksen avulla, ja lastattaessa ja satamassa siinä kierrätetään vettä pumppujen avulla.</p>	<p>Hankkeen avulla saadaan hyvä pohja kuljetusaltaan/-proomun toteuttamiselle. Vastaavaa kalan kuljetus tapaa ei ole toteutettu aikaisemmin meidän olosuhteissa ja mittakaavassa, joten on välttämätöntä tehdä huolellinen suunnittelutyö ennen investoinnin toteuttamista. Tässä hankkeessa selvitetään kuljetusproomun toteutettavuus sekä mahdollisen investoinnin kustannukset.</p>	<p>- €</p>	<p>Kalatalousryhmä on puoltanut hankkeen rahoittamista ja ELY-keskus on myöntänyt hankkeelle rahoituksen. Myöhemmin hakija on kuitenkin perunut hankkeen taloudellisen tilanteen heikentymisen vuoksi.</p>
<p>Keväinen talvipäivä kotimaisen kalan merkeissä</p>	<p>Riuttu Fisk Oy</p>	<p>Riutunkari on perinteisesti ollut tärkeä kalastuksen keskittymä Oulun kaupungissa ja sieltä käsin toimii edelleen useita ammattikalastajia. Kaupunkilaisille ammattikalastus on kuitenkin melko tuntematonta, joten alueella järjestettävän kalatapahtuman avulla saadaan ammattikalastusta ja paikallista kalaa tehtyä tunnetuksi.</p>	<p>Mittavan kalatapahtuman järjestäminen Riutunkarissa. Ympäristö tapahtuman järjestämiselle Riutussa on erinomainen ja hankkeen avulla tapahtumaan saadaan riittävästi yleisöä kiinnostavaa ohjelmaa.</p>	<p>- €</p>	<p>Kalatalousryhmä on puoltanut hankkeen rahoittamista, mutta COVID-19 pandemiasta johtuen tapahtuma peruttiin ja sen myötä myös hanke jäi toteutumatta.</p>

<p>Hylje & merimetso, tiedottaminen</p>	<p>ESKO Etelä-Suomen kalatalousryhmä</p>	<p>Hankkeen keskeiset toimenpiteet kuuluvat raportin tulosten tiedottamiseen kuluttajille, sidosryhmille sekä päättäjille. Kuluttajille tiedotetaan pääsääntöisesti lehdistön ja yleisen median sekä sosiaalisen median kautta. Sidosryhmät, kuten kalatalousalan eri järjestöt, ympäristöjärjestöt ja muut järjestöt tiedotetaan pääsääntöisesti heille kohdistetuilla tiedotteilla. Päättäjiä tiedotetaan tiedotteilla ja kontaktoimalla suoraan. Hankkeessa osallistutaan myös alaa koskeviin seminaareihin ja tapahtumiin</p>	<p>Hankkeen tiedottamistoimenpiteiden avulla tulee kaikki hankkeen kohderyhmät saamaan tietoa siitä mitä uhkia ja vaikutuksia haittaeläimet hylje ja merimetso aiheuttavat rannikkokalastuksen tulevaisuuteen. Tällä pyritään lisäämään keskustelua siitä, miten haittaeläinten kantoja tulisi hoitaa, jotta ammattikalastus pystyy vastaamaan tavoitteisiin kotimaisen luonnon kalan kulutuksen lisäämisessä.</p>	<p>- €</p>	<p>Hankkeen rahoittamisesta on tehty päätös kalatalousryhmän kokouksessa. Myöhemmin hanke päätettiin kuitenkin rahoittaa byrokratian helpottamiseksi joko olemassa oleviin hankkeisiin varatuista ostopalveluista tai kuntarahalla. Hankkeeseen osallistumisesta on voimassa oleva sopimus hankkeen hallinnoijan, LEADER Sepran kanssa.</p>
---	--	---	--	------------	---

<p>Vaellussiika jatkohanke</p>	<p>Osuuskunta Team Kala</p>	<p>Hanke on jatkoa hankkeelle "Vaellussiian tulevaisuuden turvaaminen". Jatkohankkeessa kehitetään edelleen emokalajien rysä- ja loukkupyyntiä jokisuulla ja padon alapuolella sekä pyritään löytämään ratkaisu, miten hyljehaittoja voitaisiin vähentää emokalapyynnissä suoja verkkojen ja loukkupyyntin avulla. Pyydyksiin tehdään teknisiä muutoksia, jotta ne saadaan paremmin pyytäväiksi. Lisäksi vedenalaisen kuvauksen avulla pyritään selvittämään emosiikojen liikkeitä padon alapuolisessa pyynnissä. Lisäksi hankkeessa hankitaan hyljeloukun prototyyppi, jonka avulla toivotaan, että joelta voitaisiin pyytää pois hylkeitä häiritsemästä emokalapyyntiä.</p>	<p>Vaellussiika on edelleen tärkeä saalislaji kaupallisen kalastuksen kannalta. Vaellussiikakantoja pidetään yllä lähes yksiomaan hoitotoimenpiteillä, joiden onnistumista hylkeet ovat viime vuosina pahasti alkaneet häiritä. On erittäin perusteltua kehittää emokalajien pyyntimenetelmiä sekä etsiä keinoja hyljehaittojen torjumiseksi, jotta vaellussiikakannat olisivat tulevaisuudessakin niin vahvoja, että niillä olisi myös kaupallista merkitystä. Hankkeen hyödyt kohdistuvat koko Perämerelle, ja jopa laajemminkin Pohjanlahden alueelle. Jakautuminen painopistealueisiin: 1: 100% Tuki: 90%</p>	<p>24 631 €</p>	<p>Rysäpyynti on haastavaa virtaavassa vedessä, mutta mahdollista. Rysä on edelleen kehitettävä</p>
------------------------------------	---------------------------------	---	---	-----------------	---

<p>Hylje-karkoittimen käyttö verkkopyynnissä</p>	<p>MeriArskala Oy</p>	<p>Tässä hankkeessa kehitetään norjalaiselle Lofitech hyljekarkoittimelle poiju, jonka avulla karkoitinta voidaan helposti siirtää sinne missä verkkoja pidetään. Poijun yhteyteen laitetaan karkoittimen ohjausyksikkö sekä akku, josta karkoitin saa virran. Tässä yhteydessä on suunniteltu käytettävän laadukasta ja kevyttä lithium akkua, jonka kapasiteetti riittäisi pitämään karkoittimen toiminnassa noin 12 tunnin ajan. Se olisi täysin riittävä aika, kun laitetta käytetään verkkopyynnissä. Näin ollen poijusta saataisi riittävän kevyt, jotta sitä on yhden kalastajan helppo siirrellä. Lisäksi hankkeen keskeisenä toimenpiteenä on hyljekarkoittimen testaus käytännössä. Hyljekarkoittimia on käytetty kalastuksen ja erityisesti verkkopyynnin yhteydessä vielä verrattain vähän ja kokemukset ovat olleet hyvin vaihtelevia. Tässä hankkeessa keskitytään laitteen tehokkuuteen siian verkkopyynnin yhteydessä.</p>	<p>Hyljeongelma vain jatkaa kasvamistaan, eikä ole näköpiirissä, että hyljekantoja voitaisiin merkittävästi pienentää, on siian kannattavan verkkopyynnin jatkuvuus pitkälti karkoitinratkaisujen varassa. Tämän hankkeen avulla kehitetään uudenlainen ratkaisu palvelemaan nimenomaan syksyistä siian verkkopyyntiä, jossa usein riittää, että verkot saavat olla rauhassa pyynnissä suhteellisen lyhyen aikaa. Lisäksi hankkeen avulla saadaan paljon uutta tietoa karkoittimien toimivuudesta verkkopyynnin yhteydessä, mitä voidaan hyödyntää laajalti kalastuksen ja jatkokehityksen yhteydessä. Lisäksi että hankkeen avulla saadaan arvokasta tietoa karkoittimien kustannustehokkaasta käytöstä ja sen avulla voidaan arvioida paremmin, kannattaako karkoittimia investoida laajemminkin käytettäväksi siian verkkopyynnin yhteydessä. Jakautuminen painopistealueisiin: 1: 100% Tuki: 60%</p>	<p>5 298 €</p>	<p>Tulokset olivat lupaavia, mutta vaatii lisätestausta</p>
--	-----------------------	--	--	----------------	---

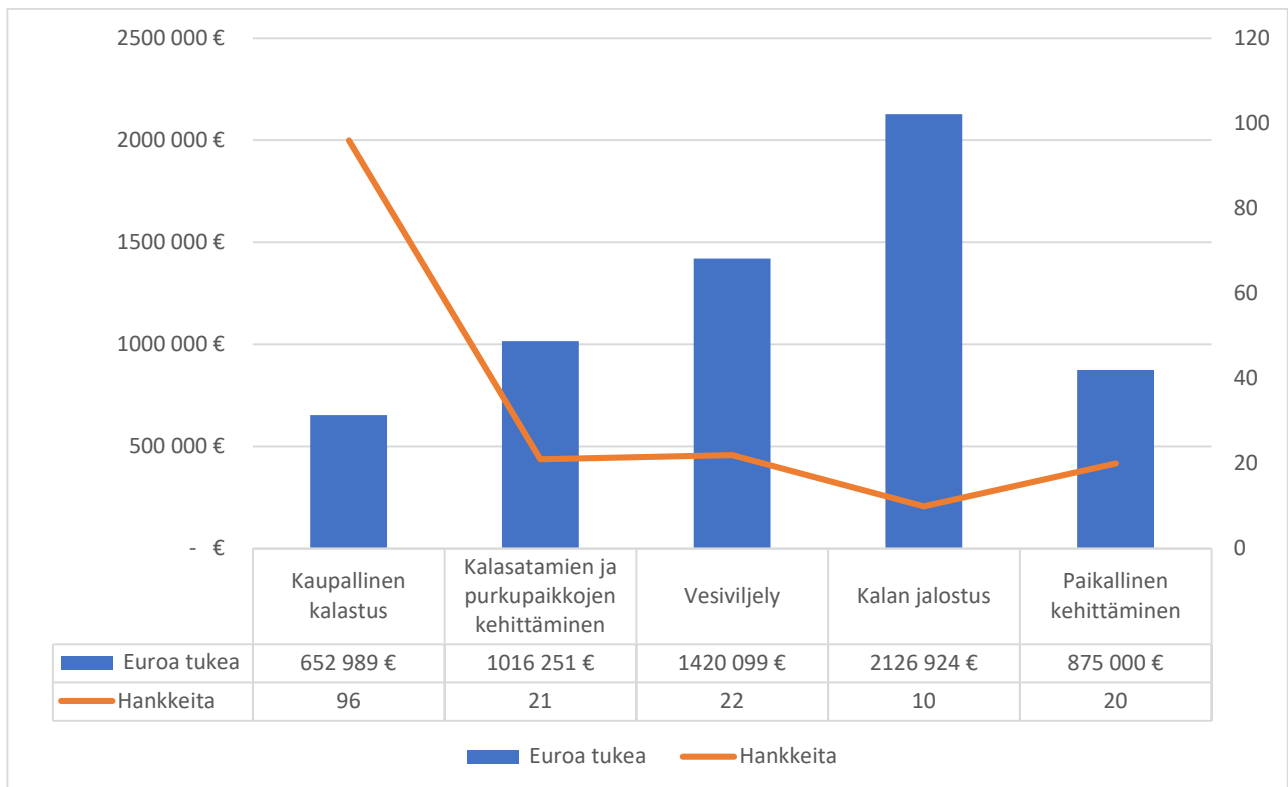
<p>Pyydysten huoltoluiska Maakallaan</p>	<p>Maakallan kalastajain-yhteisö</p>	<p>Maakalla on Kalajoen edustalla, rannikolta n. 15km avomerelle, sijaitseva Kallankareihin kuuluva saari, jota alueen ammattikalastajat ovat perinteisesti pitäneet tukikohtanaan. Kallan kareilla kalastaa edelleen toistakymmentä kaupallista kalastajaa, joista ainakin neljä henkilöä kuuluu kaupallisten kalastajien 1. luokkaan. Kallankarit ovat erityisen tärkeä tukikohta lohen rysäkalastukselle, lisäksi alueella harjoitetaan runsaasti esimerkiksi siian verkkopyyntiä.</p> <p>Usein saarella on tarvetta huoltaa ja korjata pyydyksiä. Matka mantereelle on pitkä, joten pyydysten haalaaminen sinne huollon tai korjausten ajaksi ei tule kysymykseen. Tähän saakka pyydysten huolto on tapahtunut ulkona luonnonvaraisella kivikolla, mikä on tehnyt työstä erittäin haastavaa. Niinpä saarelle onkin suuri tarve tehdä huoltoluiska, jonka päällä pyydysten huolto ja korjaustoimenpiteet sujuvat helpommin.</p>	<p>Hankkeen myötä Kallankarien kaupallisten kalastajien pyydysten huolto ja korjaus helpottuu oleellisesti. Näin ollen myös kaupallisen kalastuksen edellytykset Kallan kareilla paranevat ja sitä myötä investointi myös lujittaa Kallankarien pitkän kalastusperinteen jatkumista. Kun Maakallan kalastajain-yhteisö toteuttaa hankkeen talkootyöllä, sen toteuttaminen on myös erittäin kustannustehokasta.</p>	<p>- €</p>	<p>Hanke ei toteutunut rakennustarvikkeiden kasvaneiden kustannuksien takia.</p>
--	--------------------------------------	--	--	------------	--

<p>Lähikalaa ammatti-keittäihin</p>	<p>ProAgria Oulu -Maa- ja kotitalousnaiset</p>	<p>Valtakunnallisesti paikallisen kalan käyttöä on pyritty lisäämään suurkeittiöissä erilaisten hankkeiden avulla jo pidemmän aikaa. Monet näistä hankkeista ovatkin jo johtaneet toimiviin yhteistyömalleihin esimerkiksi kuntien ja kala-alan toimijoiden kesken. Perämeren rannikon alueella ei vielä tuoteta juurikaan tuotteita paikallisesta kalasta ammattikeittiöiden käyttöön. Potentiaali on kuitenkin suuri erityisesti vajaasti hyödynnettyjen kalalajien sekä paikallisesti kasvatetun kirjolohen osalta. Esimerkiksi uusien ammattikeittäihin sopivien tuotteiden kehittäminen on tässä keskiössä. Lisäksi yhteistyön rakentaminen kaupallisten kalastajien, kalan jalostajien ja ammattikeittiöiden välillä on keskeistä, jotta toimivia toimintamalleja syntyy. Hankkeen avulla pyritään saamaan alulle toimintaa, joissa paikallista kalaa hyödynnetään merkittävässä määrin Perämeren rannikon toiminta-alueen ammattikeittiöissä niin julkisella kuin yksityiselläkin puolella.</p>	<p>Hanke luo uusia käyttökohteita paikalliselle kalalle. Ammattikeittiöpuolella volyymit ovat isoja, joten hankkeen myötä on mahdollista saada isokin hyöty kala-alan toimijoille. Erityisesti vajaasti hyödynnettyjen kalalajien käytön lisääntyminen voi tuoda runsaasti hyötyjä koko arvoketjuun.</p> <p>Jakautuminen painopistealueisiin: 1: 10%, 3: 60%, 4: 30% Tuki: 100%</p>	<p>80 087 €</p>	<p>Uusia tuotteita kokeiluista ja näkyvyyttä paikalliselle kalalle. Massauksen kehittämisen jatkaminen.</p>
-------------------------------------	--	--	---	-----------------	---

<p>Vatungin sataman kehittäminen</p>	<p>lin kunta</p>	<p>Hankkeessa selvitetään tarvittavia toimia (ja niiden kustannuksia) Vatungin kalasataman suuaukon leventämiseen erityisesti kasvatetun kalan kuljetusten helpottamiseksi sekä sataman soveltuvuutta kasvatetun kalan talvisäilytykseen.</p>	<p>Hanke antaa hyvät lähtökohdat kehittää Vatungin satamaa kalankasvatuksen tarpeisiin paremmin sopivaksi. Hankkeen avulla on mahdollista saada liikkeelle muutostyöt Vatungin satamassa, jotka merkittävästi parantaisivat kalankasvatuksen edellytyksiä.</p> <p>Jakautuminen painopistealueisiin: 2: 100% Tuki: 80%</p>	<p>3 215 €</p>	<p>Hankkeella saatiin tehtyä tarvittavat selvitykset jatkotoimenpiteille.</p>
<p>Kotalahti kuntoon</p>	<p>lin kunta</p>	<p>Hankkeessa tehdään tarvittavat selvitykset, jotta Kotalahden alueen vesistön tilaa voidaan parantaa ja se tulevaisuudessa palvelisi alueen kalankasvattajien tarpeita paremmin. Tämä vaikuttaa myös alueen vapaa-ajan kalastusmahdollisuuksiin ja sitä kautta alueen vetovoimaan, mikä lisää alueen asukkaiden keskuudessa kalankasvatuksen hyväksyttävyyttä. Hankkeen toimenpiteiden avulla selvitetään tulevien toimien toteutusta</p>	<p>Hanke toteuttaa erinomaisesti Perämeren rannikon kalatalousstrategiaa parantamalla kalankasvatuksen edellytyksiä Perämerellä ja lisäämällä toimijoiden yhteistyötä. Hanke parantaa myös muuta alueen virkistyskäyttöä, millä on merkitystä alueen asukkaiden asenteisiin kalankasvatusta ajatellen.</p> <p>Jakautuminen painopistealueisiin: 2: 50%, 4: 50% Tuki: 100%</p>	<p>26 560 €</p>	<p>Hankkeella saatiin tehtyä tarvittavat selvitykset jatkotoimenpiteille.</p>

3.3 Emkr-tuet Perämeren rannikolle 2015-2022

Menneen ohjelmakauden aikana Perämeren rannikon alueelle on saatu yhteensä 5,22 miljoonaa euroa EMKR-tukea kalatalousalan yrityksiin sekä julkisiin kalasatamiin. Lisäksi alueen ammattikalastajille on maksettu hyljesietokorvauksia yhteensä 782 000€. Kalaleader toiminnan puitteissa tehtävän neuvonnan ja aktivoinnin merkitys investointitukien kannalta on iso. Alueelle on rahoitettu EMKR-rahastosta yhteensä 154 investointihanketta, joista 110 hanketta on neuvottu tai ne käynnistetty aktiivomalla toimijoita. Erityisesti kaupallisten kalastajien- ja kuntien kalasatamainvestoinneissa iso osa toimijoista kaipaa neuvontaa. Neuvonta liittyy usein sekä investoinnin kohteeseen että tuen hakemiseen.

Määrällisesti eniten investointituissa on kalastajien pieniä investointihankkeita. Euromääräisesti ylivoimaisesti suurin osa tuesta on myönnetty isoihin jalostusinvestointeihin sekä kalasadamien kehittämisinvestointeihin. Kalastuksen osalta EMKR-tukiin ovat oikeutettuja 1-ryhmän kaupalliset kalastajat, eli kalastajat, joiden kalastustoiminnan vuotuinen liikevaihto ylittää 10 000€.

4. Strategian määrällisten indikaattoreiden toteutuminen

<u>Toimenpide</u>	<u>Tavoite</u>	<u>Saavutettu</u>	
Rahoitettuja hankkeita (yleishyödyllisiä)	10	19	
Rahoitettuja hankkeita (yritys)	2	1	
Uusia yrittäjiä	2	12	(1)
Uudet työpaikat	2	8	(1)
Säilytetyt työpaikat	70	150	(2)
Uudet, uudistetut menetelmät ja välineet	10	Ei tarkka tieto	(3)
Tiedotus, aktivointi- ja verkostoitumistilaisuuksia	20	120	(4)
Tilaisuuksiin osallistuneita	400	1010	(5)
Konsultaatiokertoja	200	5000 (arvio)	(6)
Kehittämissuunnitelmat	30	12	(7)

Arvoja on otettu toimintaryhmän rahoittamien hankkeiden HYRRÄ-indikaattoreista.

(1) Kaupallisten kalastajien 1. ryhmäläisiä on kuluva ohjelmakauden aikana lopettanut alueella jonkin verran, tosin kalastuksen kokonaismäärä lienee hivenen kasvanut. Ilahduttavasti on saatu jokunen kalastaja lisää ja osa on noussut 1-ryhmään 2-ryhmästä. Tällä hetkellä on saman verran 1-luokan kalastajia kuin kauden alussa ja aktiivisia 2. ryhmän kalastajien määrä on hieman laskenut. Jalostussektorin työpaikat ovat lisääntyneet jonkin verran ja muutamia pienempiä jalostusyrittäjiä on perustettu alueelle. Vesiviljelysektorilla työpaikkojen määrä on pysynyt jotakuinkin samana.

(2) Säilytetyt työpaikkoja on vaikea arvioida. Lukuina on käytetty laadittuja kehittämissuunnitelmia ja toteutuneita investointihankkeita.

(3) Kalatalouden kehittäminen ja Kehittyvä kalatalous hankkeen toimien myötä kalatalousalan toimijat ovat saaneet uutta tietoa, jotka ovat johtaneet uusien menetelmien ja välineiden kehittämiseen/hankkimiseen. Tyypillisimpiä esimerkkejä ovat mm. kalastajien hankkimat/tekemät uudenlaiset pyydykset, joista he ovat saaneet tietoa esimerkiksi aktivaattorin välityksellä tai opintomatkojen kautta. Myös esim. uudet kalankäsittelymenetelmät ja -koneet kuuluvat tähän. Myös ainakin osittain toteutettujen hankkeiden ansiosta toimivat ovat alkaneet käyttää mm. uusia myyntikanavia tai kiinnittäneet enemmän huomiota työn turvallisuuteen ja ergonomiaan.

(4) Tapahtumat ja tilaisuudet joihin aktivaattori on osallistunut

(5) Tilaisuuksiin osallistuneihin määrään on huomioitu, kalatalousryhmän järjestämiin tilaisuuksiin, koulutuksiin ja opintomatkoihin osallistuneet. Joidenkin tapahtumien osalta on arvioon.

(6) Konsultointia tapahtui aktivointi hankkeiden puitteissa puhelimitse, sähköpostin välityksellä sekä tapaamisten muodossa. Kaikki konsultointi ei tapahdu suoraan aktivaattorin välityksellä, vaan usein aktivaattori etsii oikean tahon, joka osaa neuvoa asiassa.

(7) Tehtyjen yrityksen kehittämissuunnitelmien määrä, joissa aktivaattori on ollut avustamassa. Nämä ovat jäänyt pois viime kaudella, koska ELY ei ole enää niitä vaatinut investoinnin yhteydessä. Joitain erillisiä suunnitelmia on tehty aloittaville yrityksille tai liittyen esimerkiksi liiketoiminnan monipuolistamiseen.

5. Taloudellinen toteuma

Kalaleader 2016-2021

Kalaleader-rahoitus, 2016-2021 hankkeet (EU+V)

- 875 000 €, käytetty

Kalaleader-rahoitus, 2016-2021 hallinto

- Kuntaraha: 133 692 €, jäljellä 88 000 €

Kake-hanke 2016-2020

budjetti 285 000 €, toteutunut

Keka-hanke 2020- 2023

budjetti 137 900 €, jäljellä n.
4600 €

Kake- ja Keka-hanke 420 000 €

- Kalatalousaktivaattori
- Aktivointi ja neuvonta
- Koulutukset, kurssit, tilaisuudet, opintomatkat, yritysvierailut

Tekninen tuki

2021-2022
budjetti 18 414 €
toteutunut

Kehittämishankkeet 455 000 €

- Hankkeita 18 kpl
- Kehittämishankkeita 13 kpl, joista 1 kpl yksityisiä, 1 kpl alueiden välinen, useita koko alueella toimivia hankkeita
- Yleishyödyllisiä investointeja 5 kpl
- Keskimääräinen tuki 25000 € ja 80% liikkuen välillä 1440 € - 80 000 € ja 60-100%

Toiminnan kulut tähän asti

(sisältää myös kehittämistoimia alueella eli opintomatkoja, koulutuksia jne.):

Toiminnan kulut vuosittain			
Vuosi	Omat hankkeet	Kuntaraha	Yhteensä
2015		4 983,83	4 983,83
2016	59 758,45	8 567,06	68 325,51
2017	72 906,14	11 083,61	83 989,75
2018	63 702,76	8 076,83	71 779,59
2019	75 767,96	6 377,73	82 145,69
2020	63 239,24	6 618,62	69 857,86
2021	45 465,76	12 299,68	57 765,44
2022	41 677,80	13 609,22	55 287,02
Yht.	422 518,11	71 616,58	494 134,69

6. Kalatalousryhmien kokoonpanot

Kalatalousryhmän jäsenet 2015-2018

<u>Varsinainen jäsen</u>	<u>Varajäsen</u>
Kimmo Auno, Tornio	Sampo Kangastalo, Tornio
Kari Heinikoski, Kemi	Eero Väättäjä, Ii
Timo Matinlassi, Simo	Matti Linnantie, Simo
Lauri Halonen, Oulu	Unto Rekilä, Oulu
Marko Välimäki, Hailuoto	Juhani Ervasti, Oulu
Seppo Helanen, Liminka	Heidi Helanen, Liminka
Heikki Eskola, Raahe	Martti Rantoharju, Raahe
Juha Tilus, Kalajoki	Esa Pirkola, Kalajoki
Harri Lahti, Kokkola	Lasse Huhtala, Kokkola
Tapio Kangas	Pasi Anttila
Piia Karttunen	Pirjo Hongisto

Kalatalousryhmä 2019-2022

Varsinainen jäsen

Minna Pekuri, Oulu *Kalakauppa*

Timo Matinlassi, Simo/Kemi *Kaupallinen kalastus*

Kari Heinikoski, Kemi *Kaupallinen kalastus, SAKL*

Lauri Halonen, Oulu, pj. *Kaupallinen kalastus*

Marko Välimäki, Hailuoto *Kaupallinen kalastus*

Timo Karjalainen, Oulu *Vesiviljely*

Heikki Eskola, Siikajoki *Kaupallinen kalastus*

Harri Lahti, Kokkola *Kaupallinen kalastus*

Juha Tilus, Kalajoki *Kalan jalostus, kaupallinen kalastus*

Tapio Kangas, Oulu *Perämeren kalatalousyhteisöjen liitto ry*

Piia Karttunen, Oulu *Oulun Seudun Leader*

Ryhmän varajäsenet

Matti Linnantie, li *Vesiviljely, kaupallinen kalastus*

Eero Väättäjä, li *Kaupallinen kalastus*

Unto Rekilä, Oulu *Kaupallinen kalastus*

Juhani Ervasti, Oulu *Kaupallinen kalastus*

Martti Rantoharju, Raahen *Kaupallinen kalastus, matkailu*

Lasse Huhtala, Kokkola *Kaupallinen kalastus*

Esa Pirkola, Kalajoki *Kaupallinen kalastus, matkailu*

Pasi Anttila, Perämeren kalatalousyhteisöjen liitto ry

Pirjo Hongisto, Liminka Oulun Seudun Leader

